

## آزادی درعا و پیامدهای منطقه‌ای

### یک پیروزی

**محمد مظفری** \* ۷ سال پس از آغاز بحران سوریه، ارتش این کشور پنجشنبه توانست وارد شهر درعا شده و پرچم رسمی سوریه را در میدان اصلی و نقاط مهم این شهر به اهتزاز درآورد تا مخالفان مسلح و حامیان‌شان یکی از مهم‌ترین کارت‌های‌شان برای چانه‌زنی در مذاکرات را از دست بدهند. این روزها گروه‌های مسلح حاضر در سوریه شاهد شکست‌های پی در پی در عرصه نظامی و سیاسی هستند و ارتش با سرعتی چشمگیر در حال پاکسازی مناطق مختلف سوریه از وجود گروه‌های تروریستی و آماده کردن این کشور برای بازسازی اقتصادی و بازگشت به روند عادی زندگی است. قطار شکست‌های مخالفان

در سوریه شاهد شکست‌های پی در پی در عرصه نظامی و سیاسی هستند و ارتش با سرعتی چشمگیر در حال پاکسازی مناطق مختلف سوریه از وجود گروه‌های تروریستی و آماده کردن این کشور برای بازسازی اقتصادی و بازگشت به روند عادی زندگی است. قطار شکست‌های مخالفان مسلح در واقع از میانه سال ۲۰۱۴ از حمص و غوطه غربی شروع شد و با پاکسازی داریا و قلمون غربی و بازگشت کنترل ارتش سوریه بر حلب و دیرالزور و سپس ادلب و غوطه شرقی و قلمون در نهایت به ایستگاه درعا در نزدیکی مرزهای اردن رسید. شکست درعا برای مخالفان سوری تنها

به منزله پیشروی معمول ارتش سوریه و ادامه شکست‌های پیشین گروه‌های مسلح نیست، بلکه اهمیتی راهبردی دارد و باید به آن به عنوان نقطه عطفی در ازهم‌پاشیدگی مخالفان و مقدمه‌ای برای شکست‌های گسترده‌تر سیاسی و نظامی در بقیه مناطق سوریه نگریست. از سوی دیگر، طبق گزارش‌های منابع رسمی سوری، گروه‌های تروریستی در درعا مقادیر زیادی سلاح سنگین و متوسط به جای گذاشته‌اند که بیشتر آنها ساخت اسرائیل و آمریکااست. اسرائیلی‌ها از ابتدای بحران سوریه روی گروه‌های مسلح در جنوب بویژه درعا حساب ویژه‌ای باز کرده بودند تا بتوانند از این طریق روی حکومت مرکزی فشار آورده و توجهات را از جولان اشغالی دور کنند و حاکمیت خود را در این منطقه رسمیت بخشند. برخی کشورهای عربی حامی مخالفان سوریه هم درعا را به لحاظ ژئوپلیکی‌اش به دمشق به عنوان مرکز جفت فشار در راستای تحولات منطقه‌ای و دسترسی آسان‌تر برای انتقال سلاح در نظر گرفته بودند اما به نظر می‌رسد رؤیاهای تل اوویو متحدان عربی‌اش امروز بیش از پیش بر یاد رفته باشد و انسان درعا که از سوی تروریست‌ها به «قلاب»‌شان معروف شده بود و نخستین جرقه‌های درگیری در سوریه در آنجا بوده، پس از آزادسازی تبدیل به کمربند امنیتی ارتش سوریه در جنوب خواهد شد.

اگرچه قدرت نظامی ارتش سوریه و هم‌پیمانانش در کنار توافقات حاصل شده بین معارضان و حکومت مرکزی برای کاهش درگیری‌ها و تسلیم شدن بخشی از بدنه این گروه‌ها راه را برای پایان دادن سیطره تروریست‌ها بر درعا هموارتر کرد اما در این میان از یک نکته ظریف و درس‌آموز نباید غافل شد و آن تفاهم انجام شده بین آمریکا و روسیه برای خالی شدن این منطقه از گروه‌های مسلح است. مخالفان حکومت سوریه که طی این سال‌ها از سوی آمریکا و برخی کشورهای غربی حمایت نظامی و لجستیکی می‌شدند امروز دیگر واشنگتن را هم در کنار خود نمی‌بینند تا جایی که برخی‌شان آمریکایی‌ها را متهم به خیانت می‌کنند. شبکه‌های اجتماعی وابسته به مخالفان سیاسی و گروه‌های مسلح مملو است از اظهار نظر‌ها و کامنت‌هایی که آمریکا را متهم اصلی این شکست می‌دانند، چرا که مخالفان به‌رمغ حضور ۳ هزار فرد مسلح و داشتن تسلیحات کافی نتوانستند تاب حملات ارتش سوریه را بیاورند. شاید اشتباه این مخالفان خوش‌باور در این بوده که فراموش کرده بودند در سیاست خارجی آمریکا دوست و هم‌پیمان همیشگی وجود ندارد و بنابراین اقتضای منافع‌های آمریکایی‌ها که هیچ‌لبایی از عهدشکنی بین‌المللی و خروج از توافقنامه‌های رسماً امضا شده توسط خودشان ندارد، نه به هم‌پیمان سابق‌شان هم پشت می‌کنند. دولت ترامپ نشان داد آمریکا بیشتر به فکر جیب خودش بوده و ورود و خروجش به هم‌پیمانی و ائتلاف با دیگر کشورها هم بر اساس منافع مالی و اقتصادی‌اش است. اگر بر اساس درخواست عربستان به سوریه موشک می‌زند، این نه برای تغییر معادلات منطقه، بلکه صرفاً جهت بستن قراردادهای نظامی بیشتر با کشورهای عربی و پر کردن خزانه آمریکا از دلاره‌های نفتی است و متحدان امروز آمریکا پس از دوشیده شدن و تمام شدن تاریخ مصرف‌شان باید منتظر پشت کردن واشنگتن باشند. شاید وقت آن است کشورهای همسایه سوریه هم درک کنند که منافع واقعی‌شان بیشتر در ثبات و استقرار دمشق و بازگشت روابط تجاری و اقتصادی است تا همراهی با خواسته‌های آمریکا و اسرائیل برای جنگ‌افروزی و بحران‌آفرینی. در واقع تسلط دولت سوریه بر درعا علاوه بر اهمیت سیاسی و نظامی‌اش می‌تواند پیامدهای اقتصادی مثبتی برای سوریه و همسایگانش در پی داشته باشد، بویژه برای اردن که این روزها با بحران اقتصادی حادی مواجه است تا بتواند از طریق گذرگاه «حصیب» سر و سامانی به اقتصاد خود بدهد.

✽کارشناس مسائل خاورمیانه

**زیبا اکبرزاده:** نیروهای ارتش سوریه با پشتیبانی نیروهای همیمان، روز پنجشنبه کنترل کامل درعا در جنوب این کشور را در اختیار گرفتند و در منطقه‌ای که سال‌ها تحت کنترل شورشیان تحت حمایت آمریکا و کشورهای عربی و غربی بود، پرچم‌شان را برافراشتند. پایگاه اطلاع‌رسانی و تبلیغات جنگ (الاعلام‌العربی) نیز اعلام کرد که ارتش سوریه شهر درعا را به طور کامل تحت کنترل خود قرار داده است. این پایگاه اعلام کرد خودروهای ارتش سوریه وارد شهر درعا شدند که چند سال تحت کنترل تروریست‌ها قرار داشته است. نیروهای ارتش سوریه پرچم کشورشان را بر بالای مسجدی به اهتزاز درآوردند که معارضسان می‌گویند اعتراضات خود به دولت را در سال ۲۰۱۱ از آنجا آغاز کرده‌اند می‌توان گفت آزادسازی درعا پایان فصل راهسار نظامی بحران سوریه قلمداد

می‌شود و با آزادی این شهر امید همه طرف‌هایی که به سقوط دمشق از طریق حوران، دروازه جنوبی سوریه، دل خوش کرده بودند، به یأس و ناامیدی تبدیل شد. نظامیان سوری ۳ هفته پیش عملیاتی را از ۳ محور البستان، پدافند هوایی (حران) و صما الهنیدات علیه تروریست‌ها در استان درعا آغاز کردند. شورشیان مسلح حاضر در درعا در مقابل تضمین امنیت‌شان برای عقب‌نشینی و رفتن به مناطق شمالی تحت کنترل مخالفان مسلح، حاضر شدند درعا را تسلیم کنند. منابع میدانی تصریح می‌کنند که اوضاع در درعا و جنوب سوریه به طور اعم به گونه‌ای است که پایان جنگ را نوید می‌دهد، بویژه اینکه همین اوضاع بدون جنگ و درگیری و در نتیجه سازشی حاکم شده که پس از تشدید عملیات نظامی شکل گرفته است و از تمایل اهالی حوران به آشتی و مصالحه حکایت دارد. اهمیت نمایین تسلط بر درعا به این موضوع برمی‌گردد که شورش‌ها و درگیری‌های مسلحانه در ۲۰۱۱ از این شهر علیه دولت دمشق آغاز شد که خیلی زود به دیگر مناطق این کشور گسترش یافت و جنگ ۷ ساله را دامن زد که هنوز ادامه دارد. در واقع از این استان به عنوان مهد شورش‌ها علیه دولت سوریه یاد می‌شود. استان درعا یکی از استان‌های مهم سوریه است که

جنوب سوریه یک گام به آزادی کامل نزدیک شد

# آزادسازی درعا پس از ۷ سال اشغال



منطقه‌های راهبردی برای حامیان تروریست‌ها برای وارد کردن سلاح به داخل سوریه از طریق اردن محسوب می‌شد.

### اهمیت آزادسازی درعا

اهمیت آزادسازی درعا از سایر مناطق سوریه کمتر نبود، زیرا دولت سوریه از طرح و سناریویی که برای تجزیه این کشور تدارک دیده شده بود، آگاه بود. بر اساس این سناریو، قرار بود برای تضمین اشغال کامل منطقه «حوض البیرومک» توسط رژیم صهیونیستی، درعا نیز به آن الحاق شود و بدین ترتیب پرونده جولان اشغالی تاابد بسته بماند. بر اساس این گزارش، دشمن صهیونیستی در تلاش بود این منطقه مرزی را ببندد تا این منطقه و بازارهای آن را به بندرگاه «حیفا» به عنوان یک گذرگاه اجباری برای تجارت بین‌الملل تبدیل کند. پیش‌تر سناریوهای آمریکا و اسرائیل برای جدا کردن درعا از سوریه و ایجاد مناطق موسوم به «مناطق انسان‌دوستانه» در آن شکست خورده بود. به همین دلیل بود که شاهد هشدارها و تهدیدهای آمریکا و مزدورانش درباره عملیات ارتش سوریه در درعا بودیم. دولت سوریه نیز که از این توطئه‌ها آگاه بود، به صورت فراگیر این عملیات را کلید زد و تسلیم فشارهای آمریکا و هم‌پیمانانش نشد و این استان را از اشغال گروه‌های تروریستی خارج

پرتنش‌ترین اجلاس پیمان نظامی آتلانتیک شمالی در بروکسل برگزار شد

## بحران در ناتو



**ناتو** گروه بین‌الملل: اجلاس ۲ روزه سران ناتو در بروکسل در حالی با انتشار بیانی‌های به پایان رسید که ایجاد اتحاد در مقابل روسیه و معرفی مسکو به عنوان یک تهدید عملا از دسترس کار اعضای این پیمان خارج نشد. بدرستی می‌توان گفت در عمر ۷۰ ساله پیمان ناتو، اجلاس ۱۱ و ۱۲ جولای ۲۰۱۸ پرتنش‌ترین جلسه‌ای به شمار می‌رود که سران تجربه کرده‌اند. ترامپ رئیس‌جمهور آمریکا اصلی‌ترین عامل این چالش برای ناتو است، در حالی که وی در اجلاس سران و در سخنرانی خود گفت به ناتو اعتقاد دارد اما اعضای پیمان ناتو را برای افزایش بودجه‌های نظامی‌شان تا ۴ درصد از تولید ناخالص ملی تحت فشار قرار داده و تهدید به خروج کرده است. ترامپ در جلسه‌ای که مربوط به روسیه بود، نیم ساعت دیر حاضر شد و ۲ دیدار با رهبران اروپایی در روز پنجشنبه را به علت ناملعومی لغو کرد. در همین حال رئیس‌جمهوری آمریکا نواست بار دیگر دیدار ناتو را ملاقات کند و بنس اوتولبرگ جلسه کاری‌اش را با ترامپ که قرار بود سخنان وی را استماع کند، لغو کرد. تمام اینها در حالی رخ می‌دهد که ترامپ در دیدارهای اروپایی‌اش جیمز متیس، وزیر دفاع را همراه خود داشت و متیس نیز دیداری با مسؤولان نظامی دیگر کشورهای عضو ترتیب نداد. این نشان

حامل رئیس‌جمهور تجمع و با پلاکاردهایی که روی آن نوشته شد بود «ژادپرست» از ترامپ استقبال کردند. از روزهای گذشته پلیس با تدابیر شدید امنیتی با نصب دیوار اطراف ساختمان سفارت آمریکا در لندن تلاش کرد تا امنیت این سفر را حفظ کند. معترضان اما طی روزهای گذشته بارها نسبت به این سفر خشم خود را به نمایش گذاشته بودند و ترامپ از وحشت مواجهه با این معترضان تمام برنامه‌های سفر خود را به خارج از لندن منتقل کرد. تحلیلگران اما بر این باورند که میزان تنفر از رئیس‌جمهور آمریکا و سیاست‌های وی در اروپا او را به منفورترین سیاستمدار آمریکایی مبدل کرده است.

## وحشت ترامپ از مواجهه با معترضان انگلیسی

نخستین‌بار است که محافل محافظه‌کار و کارگر در انگلیس به طور مشترک از یک سیاستمدار خارجی انتقاد می‌کنند. ترامپ مجبور شد تحت فشارهای شدید عرص روز جمعه اعلام کند از سیاست‌های تزار می‌حمایت می‌کند. موج اعتراضات ترامپ در انگلیس علیه ترامپ که گران‌ترین تدابیر امنیتی برای حفاظت از جان وی در لندن به کار گرفته شده بود تنها در سطح دیپلماتیک خلاصه نشد بلکه شهرهای مختلف انگلیس از جمله مرکز این کشور با

حامل رئیس‌جمهور تجمع و با پلاکاردهایی که روی آن نوشته شد بود «ژادپرست» از ترامپ استقبال کردند. از روزهای گذشته پلیس با تدابیر شدید امنیتی با نصب دیوار اطراف ساختمان سفارت آمریکا در لندن تلاش کرد تا امنیت این سفر را حفظ کند. معترضان اما طی روزهای گذشته بارها نسبت به این سفر خشم خود را به نمایش گذاشته بودند و ترامپ از وحشت مواجهه با این معترضان تمام برنامه‌های سفر خود را به خارج از لندن منتقل کرد. تحلیلگران اما بر این باورند که میزان تنفر از رئیس‌جمهور آمریکا و سیاست‌های وی در اروپا او را به منفورترین سیاستمدار آمریکایی مبدل کرده است.

## بازداشت روحانی

### منتقد رژیم سعودی

شیخ سفر الحلوی و ۴ تن از پسرانش به سبب طرح سوالات و ایراد سخنان آنتین علیه نظام آل‌سعود بازداشت شده‌اند. از جمله سوالات شیخ الحلوی این بود که آیا گسترش رشوه و فساد در دستگاه اداری عربستان از احکام شرعی خداوند است؟ شیخ الحلوی در کتاب خود تحت عنوان «مسلمانان و تمدن غربی» که آوریل ۲۰۱۸ تالیف کرده، به صراحت نوک پیکان انتقاد خود را به سوی نظام آل‌سعود نشانه گرفته است. او همچنین از ژست‌های آشتی‌جویانه ولیعهد عربستان سعودی با رژیم صهیونیستی هم انتقاد کرده و این اقدام را خیانت دانسته است.

### طرح اردوغان برای جلوگیری از کودتای احتمالی

رئیس‌جمهوری ترکیه اعلام کرد کنترل ارتش کشورش احتمالا در حوزه وظایف وزارت دفاع قرار می‌گیرد. رجب طیب اردوغان، دوشنبه «خلوصی آکار» رئیس سابق ارتش ترکیه را به عنوان وزیر دفاع منصوب کرد. به نظر می‌رسد اردوغان در تلاش است با قرار گرفتن ارتش زیر نظر وزارت دفاع، از هرگونه کودتای احتمالی علیه دولتش جلوگیری کند. ترکیه ژوئیه ۲۰۱۶ شاهد کودتایی نافرجام بود که طی آن گروهی از نظامیان که بنا بر گفته نخست‌وزیر وقت، بخشی از ارتش ترکیه بودند، تلاش کردند حکومت را در دست بگیرند.

## بیانیه سازمان ملل درباره گردان‌های حزب‌الله عراق

سازمان ملل در بیانی‌های اعلام کرد این سازمان به گردان‌های حزب‌الله عراق به عنوان سازمان تروریستی نگاه نمی‌کند و اتهام‌زنی‌های آمریکا به حزب‌الله برای این سازمان اهمیتی ندارد. گردان‌های حزب‌الله عراق سال ۲۰۰۳ تاسیس شد. این گروه مخالف حضور نیروهای آمریکایی در عراق است و نخستین عملیاتش از پس از سقوط نظام صدام در اکتبر ۲۰۰۳ علیه نیروهای آمریکایی در بغداد انجام داد.

## انفجار مهیب

### در فرودگاه قاهره

انفجار در یک کارخانه مواد شیمیایی در نزدیکی فرودگاه بین‌المللی قاهره مصر در صبح جمعه، ۱۲ زخمی بر جا گذاشت. سخنگوی نظامی مصری در صفحه شخصی‌اش در فیسبوک ضمن رد تروریستی بودن این حادثه، اعلام کرد: دمای بالای هوا موجب انفجار در یکی از مخازن پتروشیمی شرکت هلیوپولیس شد. وی از اظهار نظر درباره مالک اصلی این شرکت پتروشیمی خودداری کرد اما برخی پایگاه‌های اینترنتی این شرکت را متعلق به نیروهای مسلح مصری دانسته‌اند.

### بازدید معاون دبیر کل سازمان ملل از کره‌شمالی

معاون دبیرکل سازمان ملل متحد در امور کمک‌های اضطراری و انسان‌دوستانه، پنجشنبه از کره‌شمالی دیدن کرد که نخستین سفر یک مقام عالی‌رتبه این سازمان از سال ۲۰۱۱ به پیونگ‌یانگ محسوب می‌شود. «مارک کاتاک» در نخستین اظهارنظر خود اعلام کرد مشخص است از هر ۵ کودک، یک نفر به سوء‌تغذیه مبتلاست و تقریبا ۴۰ درصد مردم به آب آشامیدنی سالم دسترسی کافی ندارند. سفر مقام سازمان ملل به کره‌شمالی پس از آن انجام شد که گفت‌وگوهای سیاسی بین مقامات دو کره و همچنین واشنگتن و پیونگ‌یانگ شکل گرفت و تنش‌های لفظی فروکش کرد.

## آلمان در پی استرداد رهبر سابق کاتالونیا

دادستان‌های آلمانی به دنبال استرداد کارلس پوچدمون، رهبر سابق کاتالونیا به اسپانیا هستند. او در کشورش بابت اغتشاش و سوءاستفاده از منابع دولتی حین ایفای نقش در کمپین استقلال کاتولونیا تحت پیگرد است. در بیانیه دادگاه عالی ایالت شلسویگ-هولشتاین آلمان آمده است: استرداد به اتهام سوءاستفاده از منابع دولتی قابل پذیرش است اما استرداد به اتهام یافی‌گری و اغتشاش قابل استناد نیست. تا به اعلام این خبر دادستان کل آلمان اعلام کرد بزودی تصمیمی درباره صدور مجوز استرداد رهبر سابق کاتولونیا اتخاذ می‌شود.